

приміщеннях із недостатнім природним освітленням, у безліхтарних, безвіконних будинках і т.д.

Використані джерела

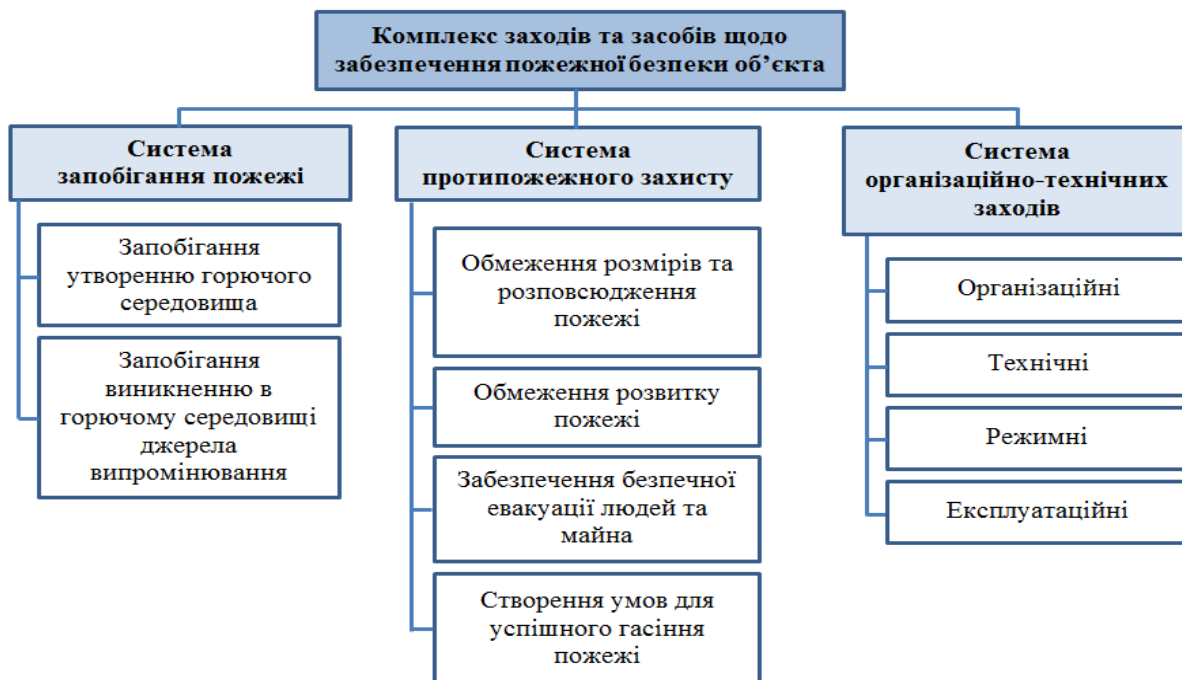
1. Гандзюк М.П. *Основи охорони праці* / М.П. Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський. – К.: Каравела, 2005. – 392 с.
2. *Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. І.П. Пістуна.* – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
3. <http://pidruchniki.ws/12560607>
4. <http://www.ukrreferat.com>

Діхтярь А.О.
(Полтава)

ОСНОВНІ ЗАСОБИ І ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ ГАЛУЗІ ЗА ФАХОМ

Під пожежною безпекою на об'єктах галузі за фахом розуміють такий його стан, за якого з регламентованою імовірністю виключається можливість виникнення і розвитку пожежі та впливу на людей небезпечних чинників пожежі, а також забезпечується захист матеріальних цінностей.

Забезпечення пожежної безпеки об'єкта досить складне і багатоаспектне завдання, тому до його вирішення необхідно підходити комплексно. Комплекс заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта складається із відповідних систем (кожна з яких поділяється на підсистеми, а ті, в свою чергу, на підсистеми нижчого рівня).

Основними системами комплексу заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта є: система запобігання пожежі,

система протипожежного захисту та система організаційно-технічних заходів.

Система запобігання пожежі – це комплекс організаційних заходів і технічних засобів, спрямованих на унеможливлення умов, необхідних для виникнення пожежі.

Система запобігання пожежі включає такі два основні напрями:

- запобігання утворенню горючого середовища;
- запобігання виникненню в горючому середовищі (чи внесенню в нього) джерела запалювання.

Горюче середовище – це середовище, здатне самостійно горіти після видалення джерела запалювання. Таке середовище утворює горюча речовина разом з окисником. Якщо в технологічних процесах застосовують горючі речовини та існує можливість їх контакту з повітрям, то небезпека пожежі та вибуху може виникнути як усередині апаратів, так і поза ними, в приміщенні та на відкритих площах.

Однак для виникнення пожежі чи вибуху необхідно мати ще й джерело запалювання – засіб енергетичного впливу, що ініціює виникнення пожежі. Джерелом запалювання є: відкрите полум'я, розжарені предмети, електричні розряди, іскри від ударів і тертя, теплові прояви хімічних реакцій і механічних дій, сонячна радіація, електромагнітні та інші випромінювання.

Запобігання утворенню горючого середовища досягається: застосуванням герметичного виробничого устаткування; максимально можливою заміною в технологічних процесах горючих речовин та матеріалів негорючими; обмеженням кількості пожежо- та вибухонебезпечних речовин при використанні та зберіганні, а також правильним їх розміщенням; ізоляцією горючого та вибухонебезпечного середовища; організацією контролю за складом повітря в приміщенні та контролю за станом середовища в апаратах; застосуванням робочої та аварійної вентиляції; відведенням горючого середовища в спеціальні пристрої та безпечні місця; застосуванням в установках з горючими речовинами пристроїв захисту від пошкоджень та аварій; використанням інгібувальних (хімічно активні компоненти, що сприяють припиненню пожежі) та флегматизаційних (інертні компоненти, що роблять середовище негорючим) добавок та ін.

Запобігання виникненню в горючому середовищі джерела запалювання досягається: використанням устаткування та пристроїв, при роботі яких не виникає джерел запалювання; використанням електроустаткування, що відповідає за виконанням класу пожежо- та вибухонебезпеки приміщень та зон, груп і категорії вибухонебезпечної суміші; виконанням вимог щодо сумісного зберігання речовин та матеріалів; використанням устаткування, що задовольняє вимоги електростатичної іскробезпеки; улаштуванням блискавкозахисту; організацією автоматичного контролю параметрів, що визначають джерела

запалювання; використанням швидкодіючих засобів захисного вимкнення; заземленням устаткування, видовжених металоконструкцій; використанням під час роботи з JTЗР інструментів, що не допускають іскроутворення; ліквідацією умов для самоспалахування речовин і матеріалів; усуненням контакту з повітрям пірофорних речовин; підтриманням температури нагрівання поверхні устаткування пристроїв, речовин та матеріалів, які можуть контактувати з горючим середовищем нижче гранично допустимої (80 % температури самозаймання).

Забезпечення пожежної безпеки – це один із важливих напрямків щодо охорони життя та здоров'я людей, національного багатства і навколишнього середовища. Незважаючи на значний поступ у науково-технічній сфері людству ще не вдалося знайти абсолютно надійних засобів щодо забезпечення пожежної безпеки. Більше того, статистика свідчить, що при зростанні чисельності населення на 1% кількість пожеж збільшується приблизно на 5%, а збитки від них зростають на 10%. І сьогодні, коли людство увійшло в третє тисячоліття своєї багатовікової історії, питання пожежної безпеки залишаються актуальними. Кожні п'ять секунд на земній кулі виникає пожежа, а в Україні кожні 10 хвилин. Протягом однієї доби в Україні виникає 120–140 пожеж, в яких гинуть 6–7, отримують травми 3–4 людини, вогнем знищується 32–36 будівель, 4–5 одиниць техніки. Щодобові збитки від пожеж становлять близько 500 тис. грн.

Як бачимо, наслідки від пожежі можуть бути надзвичайно трагічними, а що вже казати, про смертельні випадки. Людина має бути обізнаною щодо безпеки життєдіяльності, адже ніхто не знає, що може трапитися, і, можливо, станеться так, що окрім нас не буде нікому допомогти людині, яка потрапила під загрозливу ситуацію. Тому, щоб зберегти своє життя і життя оточуючих варто бути обережним, уважним, адже життя – це надзвичайна цінність, яку варто берегти, мов зіницю ока.

Використані джерела

1. *Концептуальні засади забезпечення пожежної безпеки об'єкта [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/101603163833_8/bzhd/kontseptualni_zasadi_zabezpechennya_po_zhezhnoyi_bezpeki_obyekta.*
2. *Наказ «Про затвердження Типового положення про службу пожежної безпеки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1033.359.0>.*
3. *Гандзюк М.П. Основи охорони праці: підручник для студ. вищ. навч. закладів / М.П. Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський; М-во освіти і науки України. – Львів: Новий Світ-2000; К.: Каравела, 2003. – 408 с.*